

VERGIFFENIS

DONNA LEON BIJ UITGEVERIJ CARGO

Duister glas
Vriendendienst
Onrustig tij
Dood van een maestro
Bedrieglijke zaken
De stille elite
Kinderspel
Mijn Venetië
Dood in den vreemde
Droommeisje
Gezichtsverlies
Een kwestie van vertrouwen
De dood draagt rode schoenen
Dodelijke conclusies
Salto mortale
Acqua alta
Beestachtige zaken
Hemelse juwelen
Het onbekende kind
Tussen de regels
Ik aanbid je
Eeuwige jeugd
Wat niet verdwijnt

DONNA
LEON

VERGIFFENIS

VERTAALD DOOR
LILIAN SCHREUDER

2019
AMSTERDAM

Cargo is een imprint van Uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam

Copyright © 2018 Donna Leon en Diogenes Verlag AG Zürich

All rights reserved

Copyright Nederlandse vertaling © 2019 Lilian Schreuder

Oorspronkelijke titel *The Temptation of Forgiveness*

Oorspronkelijke uitgever William Heinemann, Londen

Omslagontwerp Wil Immink Design

Omslagillustratie © Damaisin1979 | Dreamstime.com

Foto auteur © Michiel Hendryckx

Vormgeving binnenwerk Perfect Service

Druk Wilco, Zutphen

ISBN 978 94 031 5800 6

NUR 305

uitgeverijcargo.nl

Voor Ann Hallenberg

De wet veroordeelt, maar liefde zal sparen

Händel, *Esther*, akte 2, scène 3

Brunetti verliet keurig op tijd zijn appartement om niet te laat bij de *questura* te komen voor een bespreking met zijn baas. Hij ging achter in een *vaporetto* van lijn 1 zitten en bladerde door *Il Gazzettino* van die dag. Onderbewust wist hij dat ze zojuist Salute hadden verlaten en nu de oversteek naar Vallarosso gingen maken, toen hij hoorde hoe de motor van de boot in zijn achteruit werd gezet. Een Venetiaans systeem van vleermuisachtige echolocatie zei hem dat ze nog op enige afstand van de linkeroever van het kanaal waren, zodat het geluid van de boot die achteruit voer nogal vreemd was. Misschien was de kapitein bezig iets te vermijden dat in het water vóór hem lag.

Brunetti liet zijn krant zakken, keek op, maar zag niets bijzonders. Of, beter gezegd, hij kon niet verder kijken dan een egaal grijze muur, die hij meteen herkende als een naderende mistbank. Hij kon zijn ogen bijna niet geloven, zo helder was de lucht geweest toen hij twintig minuten eerder van huis was gegaan. Terwijl hij had zitten lezen over de meest recente blunder bij de bouw van de MOSE-stormvloedkering – na meer dan dertig jaar corruptie en projectontwikkeling – leek het alsof iemand een dikke grijze deken voor de *vaporetto* had gehangen.

Het was november; dan kon je dus mist verwachten, en ook de temperatuur was niet hoger dan die van de afgelopen week. Brunetti keek naar de man die rechts van hem zat. Die werd echter zo in beslag genomen door wat er op het scherm

van zijn telefoon te zien was, dat hij het nog niet eens in de gaten zou hebben gehad als er engelen waren neergedaald en in strakke formatie aan weerszijden van de boot hadden gevlogen.

De boot kwam een paar meter vóór de grijze muur tot stilstand, waarna de motor in zijn vrij werd gezet. Achter hem hoorde Brunetti een vrouw ‘*Oddio*’ fluisteren, haar stem vol milde verbazing, maar zonder angst. Brunetti keek in de richting van de *riva* aan zijn linkerkant en kon het Hotel Europa en Palazzo Treves zien, maar kennelijk was Ca’ Giustinian opgeslokt door dezelfde dichte mist die zich uitstreckte over het Canal Grande voor hen.

De man naast hem keek eindelijk op van zijn mobiel en staaarde recht voor zich uit, maar richtte even later toch weer zijn aandacht op het scherm in zijn linkerhand. Brunetti vouwde zijn krant op en draaide zich om, om achter hen te kijken. Door de deur en ramen aan de achterkant zag hij boten hun kant op komen, terwijl andere van hen wegvoeren, naar de Rialtobrug. Een boot van lijn 2 vertrok bij de halte Accademia en begon in hun richting te varen, maar minderde toen vaart en leek te stoppen.

Hij hoorde de claxon al voordat hij de taxi om de stilliggende boot van lijn 2 heen zag zwenken, om vervolgens in hun richting te scheuren. Toen de taxi de grotere boot passeerde, zag Brunetti dat de bestuurder aan het praten was met een blonde vrouw die achter hem stond. Net toen ze langs Brunetti kwamen, opende ze haar mond om naar lucht te happen of misschien te gaan gillen. Het zorgde er in elk geval voor dat de bestuurder ineens een draai maakte en recht voor zich uit ging kijken. Uitdrukingsloos gaf hij een ruk aan het stuur, zwenkte om de voorkant van Brunetti’s vaporetto heen en dook in het gordijn van mist.

Brunetti werkte zich langs zijn buurman heen en ging het

dek op, waar hij luisterde naar een botsing voor hen, maar het enige wat hij hoorde was het geluid van de verdwijnende taxi. Hun eigen motor kwam even later ronkend op gang en ze begonnen langzaam weer te varen. Vanaf de plek waar hij stond kon Brunetti niet zien of de radar op het dak van de kajuit ronddraaide, maar dat moest haast wel, want anders zouden ze het er toch niet op wagen om weer in beweging te komen.

Toen, alsof ze aan boord van een magische boot in een fantasyverhaal waren, gleden ze door het grijze gordijn en kregen ze ineens de zon weer te zien. In de stuurhut leunde de matroos volkomen ontspannen tegen het raam, terwijl de kapitein voor zich uitkeek, handen op het stuur. Op de oever gleden de palazzi langzaam links aan hen voorbij, bevrijd van hun mistige omhulsels, terwijl de vaporetto de halte Vallaresso naderde.

Achter hem gleed de kajuitdeur open, en passagiers schoven langs hem heen en dromden samen voor de reling. De boot meerde af, de matroos schoof de metalen reling terug, mensen stapten van boord, mensen stapten in, de matroos sloot de reling weer en de boot vertrok. Brunetti keek om in de richting van de Accademia, maar er was geen mist meer te bekennen. Boten voeren in hun richting en bij hen vandaan; voor hen lag het *bacino*, links stonden de basilica, de Biblioteca Marciana en het palazzo rustig op hun vaste plaats, terwijl de ochtendzon doorging met het opruimen van de laatste schaduwen van die nacht.

Brunetti wierp een blik in de kajuit, terwijl hij zich afvroeg of de mensen die daar zaten hetzelfde hadden gezien als hij, maar hij kon zich niet herinneren wie van hen aan boord waren geweest toen hij de mistbank had gezien. Hij zou het hun moeten vragen, maar de gedachte aan hoe ze hem zouden aankijken, weerhield hem ervan om dat ook echt te doen.

Brunetti streek over de bovenkant van de reling, maar die was droog, evenals het dek. Hij droeg een donkerblauw pak en hij voelde hoe de zon zijn rechtermouw en schouder verwarmde. De zon straalde, de lucht was fris en droog en de hemel onbewolkt.

Hij stapte uit bij San Zaccaria, maar vergat zijn krant. Terwijl hij keek hoe de boot vertrok, liet hij de hoop varen om nog te kunnen verifiëren wat hij zojuist had gezien. Hij liep langzaam langs de riva en kreeg er genoeg van om na te denken over het onverklaarbare. In plaats daarvan richtte hij zijn gedachten op wat hij moest doen als hij straks op de questura was.

De vorige middag had Brunetti een e-mail gekregen van zijn baas, *vicequestore* Giuseppe Patta, met het verzoek om de volgende ochtend bij hem langs te komen. Er werd geen uitleg gegeven, wat normaal was. De taal was op het oog beleefd.

Het gedrag van *vicequestore* Patta was grotendeels voorspelbaar voor iemand die was opgeklommen in het overheidsapparaat. Hij leek het drukker te hebben dan in werkelijkheid het geval was; hij miste nooit een kans om voor zichzelf lof op te eisen die eigenlijk toekwam aan de organisatie waarvoor hij werkte. Ook was hij een meester in het op anderen afschuiven van de schuld of verantwoordelijkheid voor iets wat fout was gegaan. Wat je niet zou verwachten van iemand die met zo'n gemak de paal van organisatorisch succes had weten te beklimmen, was dat hij al tientallen jaren op dezelfde plek zat. De meeste mannen die zijn rang wisten te verwerven, hadden dat gedaan door zich omhoog te werken. Ze zigzagden daarvoor van provincie naar provincie, van stad naar stad, totdat een promotie aan het einde van hun carrière hen misschien naar Rome bracht. Meestal bleven ze daar hangen, als dikke vlokken stremsel op de melk, waar-

bij ze licht en lucht wegnamen en de mogelijkheid van groei voor diegenen onder hen belemmerden.

Patta had zich als een cambrische trilobiet ingegraven bij de Venetiaanse questura en was een soort levend fossiel geworden. Naast hem, versteend in dezelfde laag slib, was zijn assistent, hoofdinspecteur Scarpa, eveneens afkomstig uit Palermo, wie deze nieuwe omgeving goed leek te bevallen. *Commissari* kwamen en gingen, drie verschillende questori hadden de leiding gehad gedurende Patta's tijd in Venetië; zelfs de computers waren in die tijd twee keer vervangen. Maar Patta zat er nog steeds, als een puntkokkel vastgezogen aan zijn rots, terwijl het water over hem heen spoelde en zich terugtrok, maar hem onbeschadigd op zijn plek achterliet, met zijn trouwe hoofdinspecteur aan zijn zijde.

En toch had noch Patta noch Scarpa ooit blijk gegeven van enig enthousiasme voor de stad, laat staan van een speciale verbondenheid ermee. Als iemand zei dat Venetië mooi was – misschien zelfs zo ver ging om te zeggen dat het de mooiste stad van de wereld was – dan wisselden Scarpa en Patta soms een blik die aangaf dat ze het daar niet mee eens waren, al zeiden ze dat niet hardop. O ja, zo leken allebei te denken, maar heb je Palermo weleens gezien?

Het was Patta's secretaresse, signorina Elettra Zorzi, die Brunetti begroette toen hij de kamer binnenstapte vanwaar ze die van de vicequestore bewaakte. 'Ah, commissario,' zei ze. 'De vicequestore heeft me een paar minuten geleden gebeld, of ik u wilde zeggen dat hij er zo zal zijn.'

Als Vlad de Spietsers zich zou hebben verontschuldigd voor de stomphheid van de spietsen, dan had die boodschap niet meer verbazing kunnen wekken. 'Is er soms iets met hem?' flapte Brunetti eruit.

Ze hield haar hoofd schuin om na te denken over deze vraag, begon te glimlachen, maar hield daar meteen weer

mee op. ‘Hij zit de laatste tijd lang aan de telefoon met zijn vrouw,’ zei ze en voegde er toen aan toe: ‘Moeilijk te zeggen; hij zegt erg weinig als reactie op wat zij tegen hem zegt.’ Ze was er op de een of andere manier in geslaagd een soort af-luisterapparatuur – Brunetti wilde er verder niets over horen – in het kantoor van haar baas te plaatsen, maar hij vond het beter om net te doen alsof hij van niets wist.

‘Als hij met Scarpa praat, lopen ze naar het raam.’ Betekende dit dat de apparatuur zich op zijn bureau bevond of dat Patta iets vermoedde en erop lette dat hij en zijn assistent zo zacht spraken dat ze niet te verstaan waren? Of hielden ze gewoon van het uitzicht?

‘Oh?’ zei Brunetti met opgetrokken wenkbrauwen. Haar blouse, zo merkte hij op, had de kleur van rode biet en had witte knoopjes aan de voorkant en aan de manchetten. De stof viel met de vloebare elegantie van zijde.

Ze legde de uitgestrekte vingers van de ene hand over die van de andere in een roosterpatroon waarmee ze een stukje van haar bureau bedekte. ‘Ik heb geen idee wat hem dwarszit.’ Brunetti begreep dat dit eigenlijk een vraag was, maar had geen idee hoe dat mogelijk was. Als er iemand was die wist waar Patta mee bezig was, dan was het wel signorina Elettra. Ze ging door, haar blik nog steeds op haar handen gericht. ‘Hij is niet nerveus als hij met zijn vrouw praat. Hij luistert en vertelt haar dan dat ze gewoon moet doen wat haar het beste lijkt.’

‘En met Scarpa?’

‘Dan klinkt hij wél nerveus.’ Ze stopte, alsof ze er nog even over nadacht, en voegde er toen aan toe: ‘Het zou kunnen dat het hem niet bevalt wat Scarpa hem vertelt. De vicequestore onderbreekt hem vaak. Op een keer zei hij zelfs tegen hem dat hij hem niet meer lastig moest vallen met nog meer vragen,’ zei ze, waarbij ze leek te vergeten hoe onwaarschijnlijk

het was dat ze dit allemaal zou kunnen horen vanuit haar eigen kamer.

‘Problemen in het paradijs,’ zei Brunetti met een uitgestreken gezicht.

‘Daar lijkt het op,’ zei ze instemmend. Toen vroeg ze: ‘Wilt u op zijn kantoor op hem wachten, of zal ik u bellen als hij binnenkomt?’

‘Ik ga wel naar boven. Bel me maar als hij er is.’ Toen, omdat hij het niet kon laten nog een laatste opmerking te maken, voegde hij eraan toe: ‘Ik zou niet willen dat de vicequestore mij aantreft terwijl ik zijn laden aan het doorzoeken ben.’

‘Hij ook niet,’ zei een zware stem bij de deuropening.

‘Ah, hoofdinspecteur,’ zei Brunetti kalm, terwijl hij opgewekt glimlachte naar de man die tegen de deurpost leunde. ‘We zijn opnieuw twee harten die slaan als één in onze zorg voor het belang van de vicequestore.’

‘Bent u nu ironisch?’ vroeg Scarpa met een onoprechte glimlach. ‘Of misschien zelfs sarcastisch, commissario?’ De hoofdinspecteur pauzeerde kort en zei erachteraan, als een soort toelichting: ‘Diegenen onder ons die niet het voordeel van een universitaire opleiding hebben genoten, hebben soms moeite om dat verschil aan te voelen.’

Brunetti wachtte even om de vraag de aandacht te geven die deze verdiende en antwoordde toen: ‘In dit geval zou ik zeggen dat het eerder hyperbolisch is, hoofdinspecteur, waarbij de duidelijke overdrijving is bedoeld om aan te geven dat de hele bewering vals en ongeloofwaardig is.’ Toen Scarpa niet reageerde, voegde Brunetti eraan toe: ‘Het is een retorisch middel dat wordt gebruikt om humor te creëren.’ Scarpa zei niets, dus ging Brunetti door terwijl hij bleef glimlachen: ‘In de filosofie – een van de vakken die we kregen op de universiteit – wordt dat *reductio ad absurdum* genoemd. Toen hij zich realiseerde dat hij nu wel ver genoeg was ge-

gaan, weerhield hij zichzelf ervan om nog te zeggen dat het een bijzonder geschikt retorisch middel was voor zijn gesprekken met de vicequestore.

‘En wordt dat geacht grappig te zijn?’ vroeg Scarpa uiteindelijk.

‘Precies, hoofdinspecteur. Precies. Het is zo overduidelijk absurd om te denken dat ik op welke manier dan ook het vertrouwen van de vicequestore zou misbruiken, dat alleen al de gedachte daaraan voldoende is om gelach op te wekken.’ Brunetti verbreedde zijn mond alsof zijn tandarts hem had gevraagd om zijn voortanden te laten zien.

Scarpa maakte zich los van de deurpost met een snelle duw van zijn linkerschouder. Het ene moment stond hij er nog nonchalant bij, het volgende moment stond hij recht overeind en was hij veel langer. De snelheid waarmee zijn ontspannen, lome houding was veranderd deed Brunetti denken aan slangen die hij in natuurfilms op televisie had gezien: laat ze met rust en ze liggen opgerold, stil als de dood; maak een geluid en ze worden een zweep die uitschiet in de zon, waarbij de reikwijdte waarbinnen ze kunnen toeslaan verveelvoudigt.

Zijn glimlach onveranderd, hoogstens nog breder dan daarvoor, wendde Brunetti zich tot signorina Elettra en zei: ‘Ik ben op mijn kamer. Wilt u zo vriendelijk zijn om mij even te bellen als de vicequestore arriveert?’

‘Natuurlijk, signor commissario,’ stemde signorina Elettra in en wendde zich daarna tot Scarpa om te vragen: ‘Wat kan ik voor u doen, hoofdinspecteur?’

Brunetti liep naar de deur, waar een roerloze Scarpa effectief de uitgang bleef blokkeren. De tijd stond stil. Signorina Elettra keek een andere kant op.

Eindelijk deed de hoofdinspecteur een stap in de richting van signorina Elettra’s bureau en verliet Brunetti de kamer.